

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **28 Temmuz 2025**

Sayı: **12943**

32073

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını şaygılarımla arz ederim.
21.07.2025

Barış BEKTAŞ

Konya Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 56'ncı maddesi, "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir" diyerek yalnızca çevresel değil, bireyin fiziksel ve ruhsal bütünlüğünü esas alan bir sağlık hakkı tanımlamaktadır. Aynı maddenin devamında, "Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamakla yükümlüdür" hükmü yer almakta ve bu hak devredilemez, ertelenemez, pazarlık konusu edilemez bir kamu görevi olarak devlete yüklenmektedir.

Ancak özellikle son 10 yılda kamu hastanelerinde yaşanan yapısal sorunlar, sağlık hizmetlerine erişimi yalnızca anayasal bir hak değil, aynı zamanda sosyal eşitsizlik yaratan bir imtiyaz haline getirmiştir. Konya ilinde bir yurttaşın, 2025 yılı Temmuz ayında aldığı ultrason randevusunun 2 Mart 2026 tarihine verilmiş olması, sağlık sisteminde yaşanan çöküşün trajik bir örneğidir. Yaklaşık yedi ay sonrasına verilen bu tür randevular, yalnızca bir işlem gecikmesini değil, erken teşhis ve tedavi hakkının ortadan kaldırılmasını ifade eder. Bu, tıbbi olarak hastalıkların ilerlemesine, hatta ölüm riskinin artmasına neden olabilirken; hukuken de devletin asli görevini ihlali anlamına gelir.

Teknik açıdan değerlendirildiğinde, görüntüleme hizmetlerine (ultrason, MR, tomografi vb.) erişimin gecikmesi, tanı koyma sürelerini uzatmakta, hastalıkların kontrol altına alınmasını engellemekte ve tedavi masraflarını artırmaktadır. Bu gecikmeler, özellikle kanser, kalp-damar hastalıkları ve nörolojik rahatsızlıklar gibi erken müdahalenin hayati olduğu alanlarda telafisi mümkün olmayan kayıplara yol açmaktadır. Sağlık sisteminde koruyucu hekimlik yerine kriz müdahalesine dayalı, reaktif bir yaklaşımın egemen olması, hem yurttaş sağlığını riske atmakta hem de kamu sağlık harcamalarını uzun vadede sürdürülemez hale getirmektedir.

Personel yetersizliği, tıbbi cihaz eksikliği, cihazların bakım ve yenileme bütçelerinin sınırlı oluşu, sağlık çalışanlarının iş yükünün her geçen gün artması gibi faktörler, bu krizi derinleştirmektedir. Bakanlık verilerine göre son yıllarda kamudan ayrılan hekim ve sağlık çalışanı sayısındaki artış, sağlık sistemindeki çöküşün göstergelerinden biridir. Özellikle şehir hastanelerine yapılan devasa yatırımların, yerel kamu hastanelerinin cihaz, kadro ve altyapı yatırımlarından mahrum bırakılmasına yol açtığı görülmektedir. Bu durum, sağlıkta eşitlik ve erişilebilirlik ilkelerini açıkça ihlal etmektedir.

Siyasi olarak bakıldığında, iktidarın uzun yıllardır “Sağlıkta Devrim” ve “Herkes Ücretsiz Sağlık Hizmeti” söylemleriyle yürüttüğü algı operasyonları, sahadaki gerçeklikle örtüşmemektedir. MHRS sisteminde randevu bulamayan, aile hekimine bile günler sonra ulaşabilen, hastaneye gidebilmek için sabahın erken saatlerinde sıraya giren yurttaşlar, bu “devrim” söylemini alaycı bir hayal kırıklığı olarak deneyimlemektedir. Kamuoyunda bu randevu krizine dair artan tepkiler, iktidarın halk sağlığı politikalarında şeffaflıktan uzak, merkezileşmiş ve özel sektörü teşvik eden tercihlerini daha da görünür kılmıştır.

Yurttaşların kamu hastanelerinden hizmet alamayıp özel hastanelere mecbur bırakılması, fiilen sağlık hizmetlerinin paralı hale getirilmesidir. Bu durum, dar gelirli yurttaşları sağlık hizmetlerinden mahrum bırakırken; özel sektörü zenginleştiren ve kamuyu zayıflatan bir yapının oluşmasına neden olmaktadır. Özellikle taşrada yaşayan yurttaşlar için bu randevu krizi, sadece sağlık değil, yaşam hakkı ihlali anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. Konya ilindeki kamu hastanelerinde 2024 ve 2025 yıllarında ay ay verilmiş ultrason randevularının ortalama bekleme süresi kaç gündür?

2. Aynı dönemde Konya'da MR, tomografi, röntgen ve endoskopi gibi diğer görüntüleme hizmetlerinde ortalama randevu bekleme süresi nedir?
3. 2024 yılı ve 2025'in ilk yarısı itibarıyla Konya'da MHRS sistemi üzerinden randevu talep edilip alınamayan başvuru sayısı kaçtır?
4. Konya ilindeki kamu hastanelerinde görev yapan Radyoloji Uzmanı, Ultrason Teknisyeni, Görüntüleme Teknikeri sayısı nedir? Bu kadrolardaki doluluk oranı ve ihtiyaç duyulan ilave personel sayısı kaçtır?
5. Konya'daki kamu hastanelerinde kullanılan ultrason cihazı sayısı kaçtır? Bu cihazlardan kaç aktif hizmet vermektedir? Arızalı, bakımda ya da kullanım dışı olan cihaz sayısı kaçtır?
6. Randevu sürelerini kısaltmak amacıyla Konya'da yapılan veya planlanan altyapı yatırımları nelerdir? Bu yatırımların takvimi ve tahsis edilen bütçe ne kadardır?
7. Konya ilinde randevu yoğunluğu yaşanan diğer branşlar hangileridir? Bu branşlardaki bekleme süreleri ne kadardır?
8. MHRS üzerinden randevu bulamayan yurttaşların özel hastanelere yönelmesi Bakanlığınız tarafından bir sorun olarak tanımlanmakta mıdır? Bu yönelimlerin yurttaşların sağlık harcamaları üzerindeki etkisine dair Bakanlığınızın elinde güncel bir çalışma ya da veri seti var mıdır?
9. Konya dışında randevu yoğunluğu en fazla olan ilk 10 il hangileridir? Bu illerdeki randevu bekleme süreleri, personel durumu ve cihaz sayılarıyla ilgili istatistikler kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
10. 2025 yılı itibarıyla Sağlık Bakanlığı bütçesinden şehir hastanelerine ve geleneksel kamu hastanelerine ayrılan kaynak tutarı nedir? Kaynak dağılımı, kamu hastanelerinin teknik altyapı, personel ve hizmet sunumu açısından zayıflamasına yol açmış mıdır?
11. Bakanlığınız, MHRS sisteminde yaşanan sistemsel yoğunluk ve tıkanıklığın nedenlerini araştırmak üzere herhangi bir denetim veya analiz çalışması başlatmış mıdır?
12. Anayasa'nın 56'ncı maddesi kapsamında sağlık hizmetlerinin herkes için eşit, ücretsiz ve zamanında ulaşılabilir olması gerektiği düşünüldüğünde, Konya'da yaşanan bu randevu krizi anayasal yükümlülükle bağdaşmakta mıdır? Bakanlığınız bu krizi önlemeye yönelik hangi yeni politika ve idari adımları atacaktır?